

TURIZAM

Izvori podataka i obuhvatnost

Od januara 2017. godine Uprava za statistiku Crne Gore shodno Zakonu o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike („Sl. List CG, br. 18/12“) i prema Godišnjem planu zvanične statistike za 2017. godinu („Sl. List CG, br. 6/17“) sprovodi istraživanje o dolascima i noćenjima turista u ugostiteljskim objektima u kolektivnom smještaju čiji je cilj da obezbijedi osnovne podatke o obimu turističkog prometa, na mjesečnom nivou. Kolektivni smještajni objekti uključuju hotele, pansioni, motele, turistička naselja, odmarališta, hostele, kampove i ostale objekte kolektivnog smještaja. Kolektivni smještaj ne uključuje privatni smještaj (smještaj u kućama i sobama za iznajmljivanje, kao i u turističkim apartmanima). Od marta 2017. svi podaci i indeksi u tabelama preračunati su u skladu sa metodologijom istraživanja o dolascima i noćenjima turista u kolektivnom smještaju. Podaci o broju dolazaka turista i noćenja u kolektivnom smještaju prikupljeni su redovnim mjesečnim izvještajem (obrazac TU-11). Izvještaji se sastavljaju na osnovi evidencija u knjigama gostiju.

Izvještajne jedinice su privredna društva, pravna lica ili preduzetnici koji obavljaju djelatnost pružanja ugostiteljskih usluga za smještaj turista u kolektivnom smještaju. Smještajni objekti koji se razvrstavaju prema Pravilniku o vrstama, minimalno-tehničkim uslovima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata („Službeni list CG“, br. 63/11, br.47/12) jesu: hotel & resort, wild beauty resort, grupa hoteli (hotel, mali hotel, boutique hotel, hotel garni, aparthotel, condohotel, hostel, pansion i motel), turističko naselje, etno selo, eko lodge, vila, planinarski dom, odmaralište, kamp i slično. Osim ovih ugostiteljskih objekata regulisanih Pravilnikom obuhvataju se lječilišta i nekategorisani objekti.

Definicije

Turist je svaka osoba koja u mjestu van svog prebivališta provede najmanje jednu noć u ugostiteljskom ili drugom objektu za smještaj turista radi odmora ili rekreacije, zdravlja, studija, sporta, religije, porodice, poslova, javnih misija ili skupova. U turiste se ne uključuju migranti, pogranični radnici, diplomati, članovi vojnih snaga na redovnim zadacima, izbjeglice, itd. Turist je registrovan u svakom mjestu ili objektu u kojem boravi i zbog toga, u slučaju promjene mjesta ili objekta, dolazi do njegova ponovnog iskazivanja, a time i do dvostrukosti u podacima. Prema tome, statistika evidentira broj dolazaka turista, a ne broj turista.

Ministarstvo zdravlja, 15.marta 2020. godine, donijelo je, na predlog Instituta za javno zdravlje Crne Gore, a na osnovu Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, Naredbu za preduzimanje privremenih mjera za sprečavanje unošenja u zemlju, suzbijanje i sprečavanje prenošenja novog koronavirusa (COVID-19), koja se odnosi na zabranu pružanja ugostiteljskih usluga u hotelima, osim za prijavljene goste.

Nacionalno koordinaciono tijelo za zarazne bolesti saglasilo se u više navrata o produženju gore navedene mjere koja je važila do 18.maja 2020. godine.

Prema **Regulativi 692/2011 o evropskoj statistici turizma** karantinski smještaj nije uključen u obuhvat istraživanja.

TOURISM

Sources of data and coverage

Since January 2017, Statistical Office of Montenegro according to Law on Official Statistics and Official Statistical System ("Off. Gazette of Montenegro, no. 18/12") and according to the Annual Plan of Official Statistics for 2017 ("Off. Gazette of Montenegro, no. 6/17 ") conducts survey on arrivals and overnight stays of tourists in tourists collective accommodation establishments that aims to provide basic information about the scope of tourist traffic, on a monthly basis. Collective accommodation facilities include hotels, inns, motels, holiday villages, tourist resorts, hostels, camps and other collective accommodation facilities. Collective accommodation does not include private accommodation (accommodation in houses and rooms for rent, as well as in tourist apartments). Since March 2017, all data and indexes in the tables are calculated according to the methodology on survey about tourist arrivals and overnight stays in collective accommodation. Data about tourist arrivals and overnight stays in collective accommodation are collected through regular monthly survey (form TU-11). The reports are compiled on the basis of records in the guest books.

Reporting units are business organizations, legal persons and entrepreneurs who are engaged in providing accommodation services to tourists in collective establishments.. Accommodation establishments, classified according to the Regulations on the types, minimum technical requirements and categorization of objects ("Official Gazette of Montenegro", no. 63/11, No.47 / 12), are: hotel & resort, wild beauty resort, a group hotels (hotel, small hotel, boutique hotel, garni hotel, aparthotel, condo hotel, hostel, guest house and motel), a tourist resort, ethno village, eco lodge, villas, inns, mountain lodge, resort camp, and similar. In addition to these, survey also covers spas and uncategorized facilities.

Definitions

Tourist is a person who spends at least one night in an accommodation facility or some other object for accommodation of tourists, in a place other than his/her place of permanent residence for the reason of vacation or recreation, health, studies, sports, religion, family, business, public missions or meetings. Tourists do not include migrants, border workers, diplomats, members of military force in the regular duty, refugees, etc. Tourist is registered in a place or object where it resides and due to it, in the case of change of place or object, the double reporting may appear, which may lead to the double data. There the statistis records the arrivals of tourists, adn not the number of tourists.

On March 15, 2020, the Ministry of Health, at the proposal of the Institute of Public Health of Montenegro and based on the Law on Protection of the Population from infectious diseases, issued an order to take temporary measures to prevent the introduction of new coronavirus (COVID-19), which refers to the ban on the provision of catering services in hotels, except for registered guests.

The National Coordination Body for infectious diseases has agreed on several occasions to extend the above measure which was valid until 18 May 2020.

According to **Regulation 692/2011 on European Tourism Statistics** quarantine accommodation is not included in the scope of the survey

DOLASCI I NOĆENJA TURISTA U KOLEKTIVNOM SMJEŠTAJU PO VRSTAMA TURISTIČKIH MJESTA¹⁾
TOURIST ARRIVALS AND OVERNIGHT STAYS IN COLLECTIVE ACCOMMODATION BY TYPE OF PLACE¹⁾

	Dolasci / Arrivals					Noćenja / Nights				
	glavni grad <i>Capital</i>	primorska mjesta <i>Coastal resorts</i>	planinska mjesta <i>Mountain resorts</i>	ostala turistička mjesta <i>Other tourist resorts</i>	ostala mjesta <i>Other places</i>	glavni grad <i>Capital</i>	primorska mjesta <i>Coastal resorts</i>	planinska mjesta <i>Mountain resorts</i>	ostala turistička mjesta <i>Other tourist resorts</i>	ostala mjesta <i>Other places</i>
2016	93 381	619 130	55 869	38 615	1 793	169 744	3 144 355	111 048	93 572	3 178
2017	140 392	704 251	64 496	44 579	1 781	250 129	3 398 052	131 026	106 495	4 668
2018	163 781	788 257	70 415	52 271	2 124	269 618	3 693 820	133 676	107 447	4 394
2019	180 070	972 876	79 255	58 874	2 114	298 762	4 115 664	146 902	114 097	5 362
2020	38 785	197 139	20 705	11 318	931	79 542	778 594	49 018	34 270	3 018
2021	91 737	570 721	43 934	22 874	1 157	183 162	2 615 095	99 870	48 235	2 478
ØI – VI 2021	4 641	21 311	2 311	746	60	10 117	74 005	5 577	1 822	159
ØI – VI 2022	10 258	51 775	4 390	2 278	298	21 532	181 584	10 258	4 668	395
2021										
VI	7 177	59 165	2 267	1 191	123	13918	256 245	4 525	2 454	325
VII	11 250	150 451	6 650	4 358	197	20 488	764 480	15 363	10 219	315
VIII	15 057	159 222	8 958	4 905	247	30 258	853 468	21 675	10 118	471
IX	12 138	74 887	6 222	2 943	125	22 876	354 718	12 517	4 691	251
X	9 809	29 176	3 628	2 970	82	19 187	107 481	6 834	5 947	184
XI	8 959	17 177	1 431	1 906	44	15 683	60 242	3 134	4 044	116
XII	6 680	11 994	3 180	1 316	101	13 967	30 870	6 885	2 286	186
2022										
I	4 158	8 704	5 660	1 103	52	9 723	25 622	16 471	3 458	117
II	6 439	13 133	4 470	1 128	55	13 013	37 680	12 994	2 449	129
III	8 386	26 110	2 839	1 479	156	18 874	77 161	6 589	3 365	262
IV	11 190	56 173	2 629	2 069	142	23 722	166 470	5 728	3 630	224
V	13 929	88 708	4 054	4 156	608	29 397	287 887	7 290	7 763	731
VI	17 444	117 822	6 685	3 733	773	34 461	494 682	12 474	7 344	904
I – VI 2022 / I – VI 2021	221,0	242,9	190,0	300,0²⁾	300,0²⁾	212,8	245,4	183,9	256,2	248,4

DOLASCI I NOĆENJA TURISTA U KOLEKTIVNOM SMJEŠTAJU¹⁾
TOURIST ARRIVALS AND OVERNIGHT STAYS IN COLLECTIVE ACCOMMODATION¹⁾

	Dolasci / Arrivals			Noćenja / Nights		
	ukupno / Total	domaći / Domestic	strani / Foreign	ukupno / Total	domaći / Domestic	strani / Foreign
2017	955 499	111 890	843 609	3 890 370	431 370	3 459 000
2018	1 076 848	117 727	959 121	4 208 955	445 098	3 763 857
2019	1 293 189	125 221	1 167 968	4 680 787	480 208	4 200 579
2020	268 878	88 607	180 271	944 442	342 635	601 807
2021	730 423	100 615	629 808	2 948 840	376 130	2 572 710
ØI – VI 2021	29 068	5 530	23 538	91 680	18 486	73 194
ØI – VI 2022	68 998	10 498	58 500	218 436	34 578	183 858
2021						
VI	69 923	9 727	60 196	277 467	38 268	239 199
VII	172 906	18 621	154 285	810 865	81 166	729 699
VIII	188 389	15 987	172 402	915 990	75 223	840 767
IX	96 315	10 344	85 971	395 053	36 420	358 633
X	45 665	8 701	36 964	139 633	30 743	108 890
XI	29 517	7 466	22 051	83 219	25 849	57 370
XII	23 271	6 316	16 955	54 194	15 815	38 379
2022						
I	19 677	7 472	12 205	55 391	21 990	33 401
II	25 225	7 092	18 133	66 265	21 894	44 371
III	38 970	7 161	31 809	106 251	23 054	83 197
IV	72 203	8 877	63 326	199 774	28 392	171 382
V	111 455	14 347	97 108	333 068	43 641	289 427
VI	146 457	18 039	128 418	549 865	68 497	481 368
I – VI 2022 / I – VI 2021	237,4	189,8	248,5	238,3	187,0	251,2

¹⁾ Vidjeti metodološka objašnjenja
²⁾ Obračunati indeks je veći od 300,0

¹⁾ See methodological explanations
²⁾ Calculated index is higher than 300.0

DOLASCI I NOĆENJA TURISTA U KOLEKTIVNOM SMJEŠTAJU PO ZEMLJAMA I PREMA VRSTI MJESTA ¹⁾
TOURIST ARRIVALS AND OVERNIGHT STAYS IN COLLECTIVE ACCOMMODATION BY COUNTRY AND TYPE OF RESORT ¹⁾

	2020	Kumulativ/ Cumulative I - VI		2022			
		2021	2022	IV	V	VI	
Dolasci turista							Tourist arrivals
Ukupno	268 878	174 360	413 987	72 203	111 455	146 457	Total
Domaći	88 607	33 180	62 988	8 877	14 347	18 039	Domestic
Strani	180 271	141 180	350 999	63 326	97 108	128 418	Foreigners
Noćenja turista – ukupno	944 442	549 886	1 310 614	199 774	333 068	549 865	Tourist overnight stays – total
Noćenja domaćih turista	342 635	110 914	207 468	28 392	43 641	68 497	Overnight stays of domestic tourists
Noćenja stranih turista	601 807	438 972	1 103 146	171 382	289 427	481 368	Overnight stays of foreigners
Albanija	41 122	32 548	41 703	9 408	7 571	6 800	Albania
Austrija	3 369	1 928	23 609	5 098	9 965	5 820	Austria
Belgija	3 267	1 143	17 710	3 678	5 689	5 960	Belgium
Bosna i Hercegovina	89 155	33 731	64 557	3 673	9 732	42 489	Bosnia and Herzegovina
Bugarska	3 012	1 165	3 574	733	1 258	1 029	Bulgaria
Češka Republika	2 105	1 421	5 141	251	798	3 765	Czech Republic
Danska	3 143	749	2 618	445	928	835	Danmark
Finska	2 229	559	4 124	197	1 045	2 682	Finland
Francuska	20 044	4 791	88 250	14 448	37 446	29 385	France
Grčka	1 319	1 293	4 906	1 531	690	1 753	Greece
Holandija	2 437	897	10 462	2 070	3 830	3 875	Netherlands
Hrvatska	12 357	5 872	20 647	2 962	5 479	7 013	Croatia
Italija	6 373	4 797	10 750	2 582	2 083	3 907	Italy
Mađarska	3 868	3 429	11 391	1 050	2 061	7 585	Hungary
Republika Sjeverna Makedonija	5 913	7 371	11 561	1 952	2 985	4 690	Republic of North Macedonia
Norveška	643	774	14 279	2 307	4 402	6 046	Norway
Njemačka	23 618	7 877	127 429	32 928	38 398	34 654	Germany
Poljska	9 324	10 518	36 917	3 878	9 571	22 735	Poland
Rumunija	1 746	2 956	8 023	1 233	2 011	3 992	Romania
Ruska Federacija	36 237	24 294	33 652	4 260	7 401	10 393	Russian Federation
Slovačka	1 011	712	2 487	436	403	1 380	Slovakia
Slovenija	3 795	2 899	14 142	2 114	3 484	6 807	Slovenia
Srbija	120 182	122 192	208 122	24 309	38 497	116 142	Serbia
Švajcarska	3 462	2 166	7 257	1 132	1 874	3 615	Switzerland
Švedska	4 856	1 403	5 707	1 091	1 226	2 965	Sweden
Ukrajina	64 108	53 468	20 807	4 456	3 869	8 800	Ukraine
Ujedinjeno Kraljevstvo	12 658	3 873	72 052	11 810	25 069	29 107	United Kingdom
Ostale evropske zemlje	92 103	67 631	121 192	13 762	32 595	55 154	Other European countries
Izrael	1 153	9 644	42 478	9 246	11 895	20 820	Israel
Kanada	1 301	931	3 266	333	888	1 676	Canada
SAD	8 515	7 026	24 378	3 574	5 546	11 419	USA
Ostale vanevropske zemlje	17 382	18 914	39 955	4 435	10 738	18 075	Other non-European countries
Noćenja po vrstama mjesta – ukupno	944 442	549 886	1 310 614	199 774	333 068	549 865	Overnight stays by type of tourist resorts – total
Glavni grad	79 542	60 703	129 190	23 722	29 397	34 461	Main administrative center
Primorska	778 594	443 836	1 089 502	166 470	287 887	494 682	Coastal
Planinska	49 018	33 462	61 546	5 728	7 290	12 474	Mountain
Ostala turistička mjesta	34 270	10 930	28 009	3 630	7 763	7 344	Other tourist resorts
Ostala mjesta	3 018	955	2 367	224	731	904	Other places
Noćenja ukupno-primorska mjesta	778 594	443 836	1 089 502	166 470	287 887	494 682	Overnight stays total-coastal resorts
Bar	23 829	18 886	91 221	8 285	15 690	61 106	Bar
Budva	455 636	258 702	538 660	90 243	149 080	234 111	Budva
Kotor	40 630	10 307	61 689	7 970	19 301	28 159	Kotor
Tivat	61 108	43 678	75 789	17 114	16 404	21 803	Tivat
Ulcinj	35 256	24 853	75 486	1 159	19 310	53 557	Ulcinj
Herceg Novi	162 135	87 410	46 279	41 699	68 102	95 946	Herceg Novi

¹⁾Vidjeti metodološka objašnjenja¹⁾ See methodological explanations